

PÖYTÄKIRJA

Journalistikoulutuksen neuvottelukunnan kokous 13.1.2003

Paikka: Suomen Journalistiliitto

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Koollekutsuja Kaarle Nordenstreng avasi kokouksen klo 15.15.

Todettiin läsnäolijat:

Hakala, Heikki (Etelä-Suomen Sanomat)
Häkkinen, Jarmo (Journalistiliitto)
Hörkkö, Sirkka-Leena (OPM)
Kauppinen, Petteri (VTA)
Kivikuru, Ullamaija (SSKH)
Korpijoki, Heljä (Journalistiliitto)
Lehtisalo, Anneli (Viestintätieteiden yliopistoverkosto)
Luostarinen, Heikki (JY)
Melakoski, Kaarina (TaY)
Nordenstreng, Kaarle (TaY) (puh.joht)
Rajala, Asta (TaY)
Salo, Merja (TAIK)
Teinilä, Inari (TaY) (sihteeri)
Vanhanen, Hannu (TaY)
Wiio, Juhani (YLE)
Zilliacus-Tikkanen, Henrika (SSKH)

Todettiin että kiertoperiaatteen mukaisesti puheenjohtajana toimii TaY:n edustaja.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja pienin korjauksin.

3. Selvitys journalismin koulutusväylistä ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa

Asta Rajala sekä Ullamaija Kivikurun, Heikki Luostarisen ja Kaarle Nordenstrengin muodostama ohjausryhmä ovat saaneet valmiiksi selvityksen journalismin koulutusväylistä ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Selvitystä kommentoitiin mm. seuraavasti:

- Ohjelmien ja koulutusosioiden sisällöistä pitäisi saada vielä konkreettisempaa näyttöä, toisaalta tilanne alalla muuttuu niin nopeasti, että konkretia on vaikeaa.
- Todettiin, että TAIK:in graafinen suunnittelu ja Lapin yliopiston graafinen suunnittelu puuttuvat yliopistolialta. Lahden kuvaajakoulutus taas puuttuu AMK:iden joukkoviestintäyksiköiden listasta.
- Työmarkkinaosuus puutteellinen, tarvitsee lisäselvityksiä, kuten opiskelijoiden sijoittuminen, ketkä palkataan ja mihin tehtäviin. On myös selvítettävä mitä ammattinimikkeitä on eri työpaikoilla.

Viitaten ehdotuksiin selvityksen jatkotoimista (sivu 3, kohta 4) todettiin ensinnäkin, että on tärkeää selvittää joukkoviestinnän ja media-alan työvoimatarpeet ja ammattitehtävien kehitys 10-15 vuoden aikana. Sirkka-Leena Hörkön ehdotuksen pohjalta sovittiin, että haetaan ESR-rahoitusta ns. osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointitutkimusta varten, jossa kartoitetaan toimittajakoulutuksen tarpeita työelämän kannalta. Samalla voidaan myös tutkia onko journalistin ammatti jakautumassa eri osioihin. Tutkimushankkeet voivat olla 1-3 -vuotisia, niissä selvitetään ammattikuvat ja työvoiman tarpeet ja niihin voidaan palkata 1-2 päätoimista tutkijaa. Yliopisto- ja AMK-koulutuksen lisäksi on syytä selvittää tilanne myös toisen asteen koulutuksen kannalta.

Selvityksen muista jatkotoimenpide-ehdotuksista todettiin, että kohdan 1 mukaisesti odotetaan viestintätieteiden yliopistoverkoston ryhtyvän koordinoimaan maisteriohjelmien arviointia ja kehittämistä. Kohdassa 2 ehdotetaan, että yliopistot ja ammattikorkeakoulut vaihtavat tietoja koulutuksensa konkreettisesta sisällöstä ja neuvottelevat siitä, mikä on niiden keskinäinen työnjako erityisesti journalismin ja joukkoviestinnän koulutuksessa sekä suhteessa kaksiportaiseen tutkintojärjestelmään. Sovittiin, että tässä koordinaattoriksi ryhtyy toimittajakoulutuksen neuvottelukunta ja että se kutsuu mukaan seuraavat viestinnän AMK koulutuslinjat:

Arcada
Diakonia ammattikorkeakoulu (DIAK)
Helsingin ammattikorkeakoulu (STADIA)
Lahden AMK:n kuvaviestintä
Oulun seudun AMK
Helsingin liiketaloudellinen AMK (HELIA)
Satakunnan AMK

4. Yliopistojen kaksiportainen tutkintojärjestelmä

Sirkka-Leena Hörkö esitteli uuden tutkintojärjestelmän päälinjat:

Koulutuksen kesto: 3 + 2 vuotta
Suoritukset ECTS-opintopisteinä, vuosittainen opintomäärä n. 1600 t.
Kandidaatti 180 pistettä, maisteri 120 opintopistettä.

Kumotaan koulutusalaikohtaiset asetukset. Säädökset yliopistolakiin ja yhteen valtioneuvoston asetukseen, jolloin sääntely kevenee. Muutokset sovitaan tulosneuvotteluissa, lähtökohtana nykyinen vastuujaako.

Opinto-oikeus ja opiskelijavalinnat:

- Tavoitteena että maisterintutkinnon suorittaa 75% aloittaneista.
- Valinnan läpäisseet otetaan suorittamaan alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa, tieteellistä jatkotutkintoa tai erikoistumiskoulutusta.
- Erillisiin maisteriohjelmiin erillisvalinta.

Erilliset maisteriohjelmat

- Lähtökohtana työelämän uudet tarpeet, monitieteisyys.
- Kelpoisuus opintoihin erillisissä maisteriohjelmissa:
Soveltuva alempi korkeakoulututkinto (lähialan tai saman alan korkeakoulututkinto)
AMK-tutkinto tai sitä vastaava koulutuksen taso.
Yliopisto voi edellyttää valittavilta enintään 60 opintopisteen täydentäviä opintoja.

AMK:n opiskelijat yliopistossa

AMK:n suorittaneet opiskelijat voivat hakea yliopistoon erillisiin maisteriohjelmiin. Valittavilta voi vaatia enintään 60 pisteen lisäopintoja.

Kunelius: Kuka järjestää lisäopetuksen? Ongelma voi kaatua yliopistojen niskoille.

Merja Salo: TAIK:issa Lahden medianomit pääsevät suoraan jatkamaan opintojaan, ja seurauksena on ollut, että TAIK on saanut parhaat opiskelijansa sitä kautta.

Vaihtoehtomalli:

Nordenstreng muistutti ideasta, jonka mukaan kandidaattitasolla ei ole ammatillista toimittajakoulutusta, vaan siinä opiskellaan substanssia (valtio-oppi, taloustiede, tms.) ja journalistikoulutus tulee maisteritasolla ikään kuin "hattuna päälle".

Joka tapauksessa tutkintojärjestelmän uudistuksessa on mietittävä uudelleen koulutusrakenne, koulutuksen suhde AMK-opintoihin sekä oma identiteetti.

Sirkka-Leena Hörkkö totetsi, että uuden järjestelmän tulokset arvioidaan parin vuoden päästä, jolloin vinoutumia voidaan korjata.

Opetusministeriö järjestää maaliskuussa EU:n maisteriohjelmakonferenssin.

5. Seuraava kokous

Seuraava kokous päätettiin pitää perjantaina 14.3. klo 10 alkaen Helsingissä.

Kokous päätettiin klo 17.30